

ماجرای صادرات و مرد گهن!

نوشته دکتر ه. خشایار

با انتشار سرخطهای طرح سامان‌دهی اقتصاد و نیز تشکیل میزگردهای پیاپی در رسانه‌های دیداری و شنیداری همراه با اختلاف‌نظرهای

بسیار، زود آشکار شد که این همه هیاهو برای هیچ بوده است. یا باید گفت که طراحان در خواب راه می‌رفته‌اند.

بیشترین تاکید طرح مزبور بر صادرات غیرنفتی است. به طوری که به گفته وزیر بازرگانی: «از ۳۴ راه کار اجرایی کوتاه‌مدت در بخش اقتصادی، ۲۰ راه کار اجرایی مستقیماً به صادرات غیرنفتی مربوط می‌شود...».

بدین سان، با توجه به این گفته آشکار می‌شود که ستون فقرات طرح سامان‌دهی اقتصاد، تمهیداتی برای افزایش صادرات غیرنفتی است.

اولین پرسشی که به ذهن متبادر می‌شود این است که آیا مسؤول اجرای اصلی‌ترین بخش طرح سامان‌دهی اقتصاد، یعنی وزیر بازرگانی، توان و دانش این کار را دارد یا نه؟ البته قصد تخطئه هیچ‌کس را نداریم، اما چنین موضوع خطیری به ویژه در دوره‌ای که دولت شعار لزوم «شفافیت»

رفتاری در همه امور را تبلیغ می‌کند، بسیار پرمعنی است. کوفتن این خرمن، نیازمند «مردگهن» است. یعنی کسی یا کسانی که هم دانش این کار را داشته باشند و هم مدارج تجربه را با تأنی و «درس‌آموزی»، طی کرده باشند.

برای آشنا شدن، با ژرفای دانش و بینش مسؤولان اجرای عمده‌ترین بخش طرح سامان‌دهی اقتصاد، قسمت‌هایی از سخنان وزیر بازرگانی آورده می‌شود:

ایشان در نخستین همایش سالانه سیاست‌های بازرگانی که در پایان امرداد ماه سال جاری برگزار شد، می‌گویند: «... بدیهی است خلق مزیت‌های نسبی جدید مستلزم

رویکردی متفاوت به یارانه و سیاست‌های تجاری، صنعتی، ارزی، پولی و مالی است و تحقیق و توسعه [Research & Development]

نقشی اساسی و مهم در آن ایفا می‌نماید.

در این روی کرد، ما منتظر نمی‌شویم که

جهان بر ما دیکته کند که چه کالاهایی را می‌توانیم تولید و صادر کنیم، بلکه با هدف‌گیری بخش‌هایی

استراتژیک و هدفمند از آن‌ها، این ما هستیم که توانایی خود را در تولید و صدور کالا به جهان تحمیل می‌کنیم و در زمینه‌های تعیین شده به عنوان صادر کننده عمده در بازارهای جهانی مطرح

می‌شویم. (قدس، ۱۱ شهریورماه، ۱۳۷۷ خورشیدی)

برای روشن شدن مسأله و برای این که هنگام راه رفتن در خواب، سروکله‌ی ملت ایران را بیش از این به سنگ نکوبیم و پایش را به چاله و باتلاق فرو نکنیم، دو نکته را به کوتاهی، عنوان می‌کنم:

نخست - در اثر سوء مدیریت و سوء اداره کشور، ایران حتی قادر نیست در زمینه‌هایی که دارای مزیت نسبی بی‌چون و چرایی است، به عنوان صادر کننده خرده پا در عرصه‌ی جهانی ظاهر شود، چه رسد به «خلق مزیت‌های نسبی جدید»، رشته‌ای که ما در آن از مزیت نسبی

تولیب

مرکز تهیه و توزیع لوازم مرغداری و دامداری

مرکز پخش محصولات جام نو

آسیاب - میکسر - بالابر

مهندس (ازدان)

تشریحی: خیابان توحید، روبروی بانک

سپه، شماره ۷۱

تلفن: ۹۲۶۳۰۳۰۳ شماره: ۶۴۳۰۴۲۴

تلفن همراه: ۰۹۱۱۲۲۰۴۸۷۶

جدول شماره ۱- سال ۱۹۹۴ به میلیون تن

کشور	تولید
ایالات متحده آمریکا	۲۰/۰
آلمان	۱۱/۳
ژاپن	۱۱/۲
جمهوری چین (تایوان)	۶/۹
کره جنوبی	۶/۶
فرانسه	۴/۴
جمهوری خلق چین	۴/۱
هند	۴/۰
ایتالیا	۳/۸
انگلستان	۲/۰
روسیه	۱/۷

مأخذ: سازمان ملل متحد

بی‌چون و چرایی برخورداریم، نفت و گاز است. بدون قدرت‌نمایی در سالن به سبک سخنرانی بالا، ما می‌بایست سهم قابل قبولی در زمینه صادرات فرآورده‌های وابسته به نفت و گاز می‌داشتیم. اما، چنین نیست و جز صادرات نفت خام، ایران به یمن برکاتی که در بالا بدان اشاره شد، در بازارهای جهانی حضور ندارد. حتی در اندازه‌های عربستان سعودی. جدول زیر، برای آشنایی با تولیدکنندگان بزرگ «پلاستیک» که غیر از ایالات متحده آمریکا، هیچ‌کدام دارای مزیت نسبی در زمینه ماده اولیه‌ی آن، یعنی نفت نیستند، قابل توجه است.

جدول شماره ۲- تولید الیاف مصنوعی در سال ۱۹۹۴ به میلیون تن

کشور	تولید
ایالات متحده آمریکا	۳/۴۲
جمهوری چین (تایوان)	۲/۴۵
جمهوری خلق چین	۲/۳۷
کره جنوبی	۱/۶۷
ژاپن	۱/۶۲
آلمان	۱/۱۰
اندونزی	۰/۶۶
ایتالیا	۰/۶۳
مکزیک	۰/۴۹
تایلند	۰/۴۶
ترکیه	۰/۳۶
اسپانیا	۰/۳۰
برزیل	۰/۳۰

مأخذ: سازمان ملل متحد

در رشته‌هایی که ما نه تنها دارای مزیت نسبی، بلکه دارای مزیت مطلق هستیم، کشوری مانند ترکیه دارای رده‌بندی جهانی است، اما از حضور ایران در این رشته‌ها اثری نیست. البته ارقام بالا مربوط به تولید هستند، دلیل ندارد که کشورهای پایین جدول، صادرکننده هم باشند. نگاهی به رقم‌های بالا و توجه به رقم‌های تولید کشور در دو زمینه، مفهوم شمارهایی مانند: «... توانایی خود را در تولید و صدور به جهان تحمیل می‌کنیم...» و کف زدن حاضران در تالار راه، آشکار می‌کند.

جدول شماره ۳- بازرگانی جهانی در سالهای ۹۶-۱۹۸۰ (میلیارد دلار)

سال	تولید جهانی (صادرات)
۱۹۸۰	۱۹۹۶/۵
۱۹۸۲	۱۸۵۷/۶
۱۹۸۴	۱۹۰۹/۴
۱۹۸۶	۲۱۱۹/۴
۱۹۹۸	۲۸۲۶/۶
۱۹۹۰	۳۴۲۶/۷
۱۹۹۲	۳۶۳۶/۸
۱۹۹۴	۴۱۶۷/۰
۱۹۹۵	۴۹۲۵/۷
۱۹۹۶	۵۳۵۰/۰

مأخذ: سازمان ملل متحد

اما، برای این که شنوندگان آن سخنرانی غرا و خوانندگان عزیز، بیشتر با مفهوم بازرگانی خارجی در سطح جهانی آشنا شده و با توجه به آن سهم کشور را در تجارت جهانی که بخش عمده‌ی آن را نفت و مواد خام تشکیل می‌دهد بهتر دریابند، به جدول زیر توجه فرمایند. این جدول بازرگانی جهانی (صادرات کالا) را در سالهای ۹۶-۱۹۸۰، نشان می‌دهد. برای انجام مقایسه‌ای، بدنیست نگاهی به صادرات کالای کشور (۷۳-۱۳۶۹) بیاندازیم.

جدول شماره ۴- صادرات کشور از نظر کالا (۷۳-۱۳۶۹) (میلیارد دلار)

سال	صادرات
۱۳۶۹	۱۸/۴۱
۱۳۷۰	۱۷/۷۸
۱۳۷۱	۱۹/۰۲
۱۳۷۲	۱۶/۸۵
۱۳۷۳	۱۸/۳۵

مأخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بدین سان، سهم ایران در بازرگانی جهانی که قرار است دولت ما، «توانایی‌های خود را در تولید و صدور کالا به جهان تحمیل» کند، به شرح جدول شماره ۵ است.

چنان‌که دیده می‌شود، سهم صادرات ایران در بازرگانی جهانی، روند نزولی داشته است. و به ویژه در سال‌های اخیر به دلیل تنزل قیمت نفت و در نتیجه کاهش درآمدهای صادراتی کشور، سهم ایران در بازرگانی جهان به چیزی حدود ۰/۲۵ درصد کاهش یافته است.

این است فرایند سوء مدیریت‌های سال‌های دراز و نشستن مردان بدون صلاحیت به جای کارشناسان و مدیران واقعی.

جدول شماره ۵- سهم ایران در بازرگانی جهانی

سال	درصد به جهان
۱۳۶۹	۰/۵۴
۱۳۷۰	۰/۵۱
۱۳۷۱	۰/۵۲
۱۳۷۲	۰/۴۳
۱۳۷۳	۰/۴۴

مأخذ: همان

پدیدهایترین

مویز چرخشی

السون بکر مصرف نیست

REMOVES UNWANTED HAIR
USE IT WET IN THE SHOWER
USE IT DRY FOR TOUCH UPS
USE ON LEGS, ARMS OR BIKINI LINE

مویز چرخشی

SMOOTHS SKIN AS IT REMOVES HAIR

MAGIC BLACK CRUSTAL ELIMINATES the TOUGHEST HAIR WITHOUT ABRASIVE DAMAGE TO DELICATE SKIN

۴۳۰۶۸۳۰۰۰۶۶۱۵۲۰۳